

Dosarul nr. 2r-224/23
2-20133022-01-2r-25052023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud. A. Procopișina)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

DECIZIE

30 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Fulga împotriva Alexandrei Organ cu privire la evacuarea silită din casă fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea de a nu crea obstacole la folosirea casei și încasarea cheltuielilor de judecată,

la cererea reconvențională depusă de Alexandra Organ împotriva lui Mihail Fulga, intervenienți accesorii notarul public Aliona Guzun și Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Fulga,

c o n s t a t ă :

La 23 octombrie 2020, Mihail Fulga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alexandrei Organ, solicitând evacuarea forțată din casa cu nr. cadastral ***** și construcțiile auxiliare, ce aparține cu drept de proprietate lui Mihail Fulga, amplasate în intravilanul satului *****, fără prezentarea altui spațiu locativ; obligarea de a nu-i crea impedimente de a se folosi de casa de locuit cu nr. cadastral ***** cu construcțiile auxiliare și terenul aferent cu nr. cadastral *****, amplasate în intravilanul *****; încasarea de la pârâtă a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 2000 lei, plata pentru extrasul din Registrul bunurilor imobile în sumă de 61 lei și pentru expedierea avertizării în sumă de 12 lei.

La 15 martie 2021, Alexandra Organ a depus cerere reconvențională împotriva lui Mihail Fulga cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-

cumpărare nr.**** din *****, cu aducerea părților la poziția inițială, radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii notarul public Aliona Guzun, cu sediul în or. Briceni, str. Independenței, 19/3 și Serviciul Cadastral Teritorial Briceni.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Fulga, ca neîntemeiată. S-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Alexandra Organ.

S-a declarat nul contractului de vânzare-cumpărare nr.**** din ***** încheiat între Alexandra Organ, reprezentată de către Mihail Fulga în baza procurii nr. **** din ***** și Mihail Fulga, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Briceni la data de 03 martie 2014 cu aducerea părților la poziția inițială și rectificarea în Registrul bunurilor imobile a mențiunii făcute în baza acestui act. S-a încasat de la Mihail Fulga în beneficiul Alexandrei Organ cheltuielile judiciare, taxa de stat în mărime de 1230, 00 lei. În rest, pretenția privind declararea nulității absolute a procurii cu nr. *****, autenticată de notarul public Aliona Guzun, la data de 14 ianuarie 2014, s-a respins ca neîntemeiată.

La 23 noiembrie 2021, Alexandra Organ, reprezentată de avocatul Igor Țurcanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 29 noiembrie 2022, Mihail Fulga a depus cerere de apel prealabilă împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată, iar cerințele Alexandrei Organ să fie respinse.

Prin încheierea din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandra Organ, reprezentată de avocatul Igor Țurcanu și cererii de apel depusă de Mihail Fulga împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a apelurilor motivate și a bonului de plată a taxei de stat, pentru Alexandra Organ în mărime de 75 lei și pentru Mihail Fulga în mărime de 825 lei, stabilindu-le termen până la data de 29 martie 2023, ora 16.00. S-a explicat apelanților că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, pînă la data de 29 martie 2023, ora 16.00, nu vor fi prezentate și înregistrate apelurile motivate și bonul de plată a taxei de stat în original, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite.

La 06 martie 2023, de către instanța de apel a fost expediată în adresa apelanților Alexandra Organ și Mihail Fulga copia încheierii din 03 martie 2023, prin intermediul poștei terestre.

Prin încheierea din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Fulga împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei

Edineț, sediul Briceni, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă.

La 16 mai 2023, Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric, a depus recurs împotriva încheierii din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen a recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului, a invocat că în temeiul citației a încheiat contract cu avocatul Andrei Lavric, prezentându-se în instanța de apel la data de 04 mai 2023.

A susținut că, în ședința de judecată a aflat că Curtea de Apel Bălți nu a dat curs cererii de apel, acordându-i un termen pentru depunerea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat. La fel, în ședința din 04 mai 2023 a făcut cunoștință cu încheierea din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți și avizul poștal, constatând că semnătura nu-i aparține. Din aceste considerente, s-a adresat la Inspectoratul de Poliție Briceni. Respectiv, s-a constatat că copia încheierii din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de nepotul său, Ion Fulga, care a semnat avizul poștal.

A menționat că în acea perioadă el nu se afla la domiciliu, de aceea actul judecătoresc a fost recepționat de către Ion Fulga, inclusiv și semnând pe aviz, însă a uitat să-i transmită când a revenit acasă.

A mai invocat că nu pune problema erorii în seama instanței de apel, însă din cauza neglijenței serviciului poștal și a vecinului Ion Fulga i se încalcă un drept garantat la un apel efectiv.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 03 aprilie 2023, iar recurentul Mihail Fulga și avocatul acestuia, Andrei Lavric, au făcut cunoștință cu încheierea recurată la data de 04 mai 2023, astfel, recursul declarat la 16 mai 2023 este în termen. Respectiv, decade necesitatea ca instanța de recurs să se expună în privința solicitării de repunere în termen a recursului.

La 25 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II., f.d. 13).

Până la examinarea recursului, intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referință la recursul depus de Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric, urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, prin care s-a respins cererea de

chemare în judecată depusă de Mihail Fulga și s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Alexandra Organ, a fost contestată cu apel de către Alexandra Organ, reprezentată de avocatul Igor Țurcanu, la 23 noiembrie 2021 (vol.I, f.d. 148-149,150), precum și de către Mihail Fulga, înregistrând în acest sens cererea de apel prealabilă la data de 29 noiembrie 2022 (vol.I, f.d.151-152).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandra Organ, reprezentată de avocatul Igor Țurcanu și cererii de apel depusă de Mihail Fulga, împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a apelurilor motivate și a bonului de plată a taxei de stat, pentru Alexandra Organ în mărime de 75 lei și pentru Mihail Fulga în mărime de 825 lei, stabilindu-le termen până la data de 29 martie 2023, ora 16.00. S-a explicat apelanților că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, pînă la data de 29 martie 2023, ora 16.00, nu vor fi prezentate și înregistrate apelurile motivate și bonul de plată a taxei de stat în original, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite (vol.I, f.d.180-181).

Copia încheierii din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată apelanților, la 06 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal (vol.I, f.d. 182).

Prin încheierea din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Fulga, împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni (vol. I, f.d. 193-194).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că apelantul Mihail Fulga nu a executat indicațiile instanței de a depune apelul motivat și bonul de plată a taxei de stat, în termenul stabilit prin încheierea din 03 martie 2023, în baza art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă,

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de Mihail Fulga, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a

dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Totodată, relevante sunt și dispozițiile pct. 81 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, potrivit cărora trimerile poștale de scrisori înregistrate, exceptând trimerile cu mențiunea „Predarea în mână proprie” sau cu mențiunea „Citație” ori „Înștiințare”, pot fi eliberate fără procură membrilor familiei de gradul întâi, care au atins vârsta majoratului, la prezentarea unuia dintre documentele de legitimare indicate la pct. 96 și a documentului care confirmă relațiile de rudenie, pe borderoul de livrare fiind indicată relația de rudenie (mamă, tată, fiu, fiică, soț, soție, frate, soră).

Potrivit pct. 82 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, trimerile cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Conform pct.96 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, documentele de legitimare în baza cărora se eliberează trimerile poștale sunt următoarele: 1) buletinul de identitate; 2) pașaportul; 3) permisul de ședere; 4) documentul de călătorie eliberat persoanelor cărora li s-a acordat statutul de refugiat sau protecție umanitară; 5) livretul militar; 6) permisul de conducere auto.

În condițiile speței, Completul de judecată reține că la materialele dosarului lipsește dovada recepționării de către Mihail Fulga a încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Corespondența expediată destinatarului Mihail Fulga a fost înmănată vecinului Ion Fulga, care a semnat avizul de recepție la 16 martie 2023 (vol.I, f.d. 184, 220-221), neavând împuterniciri în acest sens, contrar prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă și pct. 82 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016.

În altă ordine de idei, Completul de judecată notează că recurentul Mihail Fulga și avocatul acestuia, Andrei Lavric, au făcut cunoștință cu încheierea din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, la 04 mai 2023 (vol.I, f.d.205).

Ulterior, în scopul executării dispozițiilor încheierii din 03 martie 2022 a Curții de Apel Bălți, la 15 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric, a depus apelul motivat, la care a anexat confirmarea de achitare a taxei de stat, în sumă de 825 de lei (vol. I, f.d. 208-212).

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că apelantul/recurent a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 03 martie 2023 a Curții de Apel Bălți și anume a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

Astfel, prin încheierea din 03 aprilie 2023 instanța de apel a restituit apelul depus de Mihail Fulga, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea

cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric, de a casa încheierea din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Mihail Fulga, reprezentat de avocatul Andrei Lavric.

Se casează încheierea din 03 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Fulga împotriva Alexandrei Organ cu privire la evacuarea silită din casă fără acordarea altui spațiu locativ, obligarea de a nu crea obstacole la folosirea casei, încasarea cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de Alexandra Organ împotriva lui Mihail Fulga, intervenienți accesorii notarul public Aliona Guzun și Serviciul Cadastral Teritorial Briceni cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos